

ned weddajad ni julged et tema jure puuri lähiwad ja tedda seal keppiga ärritawad ehk enda pä kurja ellaja suu ette pañewad, agga nisugune ülle liig julgus on jubba mõnnele otsa teinud.

Mets-ärg

on föige suurem ärgade suggu, kel pikkad kährad karwad lakkal kõmbel vä ja faela ümber joolewad, must-öönu karvaline, la! ning sabbaois enam mustakad. Se kuulus lojulise suggu leitakse nüüd veel üksnes Lituuka maal, Bialowieseri metses, mis enne Pohla kuiingade päralt, nüüd Venie Keisri wallituse al seisab. Metsärja pä on 22 tolli pik ja liggi 15 tolli silmade lohal lai; föige suurem laius sarve föwerduse wahel on 27 tolli ehk taks ja üks weerand jalga, nõnda et taks meest sarvede wahel wõiksid istuda. Tema niñaots on peenem kui meie ärajal ja enam litse viisi loodud. Leikuse kuul — kus nende

joolju aeg — on neinad prissfest raeswas, filletad ning ilgawa farwaga, wägga julged ja imustawad mängimise; mängides laewawad neinad farwedega noorte puude ümbert maa üllesse, funni puu maha langeb, ehk mittokord juurtega sarve külgi rippuma jäab, misga neinad siis suure färra ja mõuramisega möda metsa ümber joolewad ja enamist oma farwed ärra rikkuwad. Vanad örjad wöitlewad saggedast noortega, raño tatsudes, kus mittokord mõnni kolme aastane wärs furnuks pussitakse; ka juhhub mõnnikord et noreo lehmad raske sõnni al risluiu tattu murdwad. Pärrast jooleku aega lähiwad wañemad sõnnid, forjast ärra ja ulluwad üks möda metsa; noremad jäwad lehmade jure, kus neinad wiis ehk wiisteistkülmme tülli troppis föige pakkemas metsa räggastiklus wee liggidal ajuwad, öösel enamist laggeda peal seijwad. — Lehmad poegewad Mai kuul ja immetawad wassikad terve aasta; wassikas joolekseb warsti ei kaasas ja näitab wiisakas ning julge wälja. Neinad kasvwawad fuendama aastani ja wöiwad nelliümend aastad wañals sada. Lehmid lähevad kolme aasta tagga waewalt ükskord tüneks; seit ep se siis tulleb et föige wallitsemise oolelandmine nende siiginemist ei jõua lõsutada. 1829mal ei toonud 665 waña loojust mitte enam kui 48 wassikad ilmale, ja et igga aasta mõningad mafiuise kätte lõppewad, teised jälle metsaliste läbbi ärra ärwitakse, sellepärrast ei olle praego mitte paljo enam kui 700